17/02/2026

Ο Μόσχας Κύριλλος για τη διαθρησκειακή ειρήνη απέναντι στις κοινές απειλές

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Μόσχας

Η διαθρησκειακή ειρήνη, η ανεξέλεγκτη μετανάστευση και οι σύγχρονες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ρωσική κοινωνία βρέθηκαν στο επίκεντρο της ομιλίας του Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσιών κ.κ. Κυρίλλου, ο οποίος προήδρευσε του Ανώτατου Εκκλησιαστικού Συμβουλίου που συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση στον Καθεδρικό Ναό του Σωτήρος Χριστού στη Μόσχα την Τρίτη 17 Φεβρουαρίου 2026.

Η συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε σε μια ιδιαιτέρως συμβολική συγκυρία, καθώς το 2026 έχει ανακηρυχθεί «Έτος Ενότητας των Λαών της Ρωσίας». Όπως υπογράμμισε ο Μακαριώτατος, «η ημερήσια διάταξη της σημερινής συνεδρίασης συνδέεται με αυτό», δίνοντας τον τόνο της ομιλίας του.

Η διαχρονική δέσμευση στην ειρηνική συνύπαρξη

Ο Προκαθήμενος της Εκκλησίας της Ρωσίας επεσήμανε ότι «η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας υπήρξε πάντοτε και παραμένει υποστηρικτής της διαθρησκειακής ειρήνης και αρμονίας», κάτι που, όπως σημείωσε, εκφράστηκε μέσα από την ανάπτυξη επαφών, συναντήσεων και διαλόγου μεταξύ των θρησκευτικών κοινοτήτων της χώρας.

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε στη δεκαετία του 1990, όταν – όπως είπε – «δυνάμεις που επιδίωκαν να διαιρέσουν τη χώρα κατά θρησκευτικές και εθνικές γραμμές άρχισαν να δραστηριοποιούνται». Τότε, «με δική μου πρωτοβουλία, ιδρύθηκε το Διαθρησκειακό Συμβούλιο της Ρωσίας». Η πρωτοβουλία αυτή βασίστηκε στην πεποίθηση ότι «εάν οι πνευματικοί ηγέτες δεν κατόρθωναν να εγκαθιδρύσουν σχέσεις μεταξύ τους, το κενό της διαθρησκειακής επικοινωνίας θα το εκμεταλλεύονταν οι ριζοσπάστες».

Σήμερα, τόνισε, μπορεί κανείς «να πει με βεβαιότητα ότι αυτό ήταν ένα δίκαιο και έγκαιρο βήμα», καθώς οι διαθρησκειακές σχέσεις στη Ρωσία «δεν βασίζονται στην πολιτική σκοπιμότητα ή σε πολιτικές συμπάθειες και αντιπάθειες, αλλά απορρέουν από βαθιά πεποίθηση ότι η Ρωσία δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να μετατραπεί σε πεδίο συγκρούσεων μεταξύ θρησκευτικών κοινοτήτων».

Η ιστορική εμπειρία της Ρωσίας

Ο Πατριάρχης κ.κ. Κύριλλος αναγνώρισε ότι «είναι απολύτως σαφές πως υπάρχουν διαφορές μεταξύ των θρησκειών και των δογμάτων». Ωστόσο, επεσήμανε ότι, σε αντίθεση με τη Δυτική Ευρώπη, «η Ρωσία δεν γνώρισε ποτέ διαθρησκειακούς πολέμους». Παρά τις επιμέρους εντάσεις που κατά καιρούς υπήρξαν, η ίδρυση του Διαθρησκειακού Συμβουλίου αποτέλεσε «πραγματικά σημαντικό βήμα» με θετικό αντίκτυπο στη συνολική κατάσταση της χώρας.

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στη συμβολή των μουσουλμανικών κοινοτήτων, σημειώνοντας ότι «οι Ρώσοι μουσουλμάνοι και εκπρόσωποι άλλων θρησκειών σχεδόν πάντοτε ανταπέδιδαν το χέρι φιλίας που εξέτεινε η Εκκλησία της Ρωσίας». Υπενθύμισε μάλιστα ότι οι θρησκευτικοί ηγέτες άλλων κοινοτήτων «αντιτάχθηκαν στον εξτρεμισμό και καταδίκασαν αποφασιστικά εκείνους που επιχείρησαν να σπείρουν διχόνοια».

Αδελφοσύνη εν μέσω πολέμου

Στο πλαίσιο της εν εξελίξει «ειδικής στρατιωτικής επιχείρησης», όπως την χαρακτήρισε, ο Πατριάρχης κ.κ. Κύριλλος υπογράμμισε ότι «η διαθρησκειακή αρμονία είναι σήμερα περισσότερο αναγκαία από ποτέ». Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε, «η αδελφοσύνη μεταξύ ανθρώπων διαφορετικών θρησκειών γεννιέται στην πρώτη γραμμή όχι μέσα από μεγαλόστομες διακηρύξεις, αλλά μέσα από την εμπιστοσύνη και την αλληλοβοήθεια μπροστά σε έναν κοινό κίνδυνο».

Σημείωσε ακόμη ότι «στο πεδίο της μάχης δεν υπάρχουν διαθρησκειακές συγκρούσεις, αλλά αμοιβαία υποστήριξη», αποδίδοντας το γεγονός αυτό στο γενικότερο κλίμα διαθρησκειακών σχέσεων που έχει διαμορφωθεί στη χώρα με την άμεση συμμετοχή της Εκκλησίας.

Η πρόκληση της ανεξέλεγκτης μετανάστευσης

Ιδιαίτερο βάρος έδωσε ο Πατριάρχης κ.κ. Κύριλλος στο ζήτημα της ανεξέλεγκτης μετανάστευσης, επισημαίνοντας ότι, ενώ η Εκκλησία στηρίζει τις καλές σχέσεις μεταξύ των θρησκειών, «δεν πρέπει να παραβλέπουμε τις προκλήσεις, τις δυσκολίες και ακόμη και τους κινδύνους που μπορούν να ανακύψουν».

«Τονίζω: αυτή η απειλή δεν είναι θρησκευτική· είναι μάλλον πολιτισμική ή και πολιτιστική», ανέφερε χαρακτηριστικά, εξηγώντας ότι αφορά κοσμοθεωρίες, ήθη και τρόπο ζωής. Με εύγλωττη εικόνα σημείωσε πως «ένα κράτος δεν είναι βαλίτσα που μπορεί να γεμίσει με οποιαδήποτε ποσότητα αποσκευών», ενώ προειδοποίησε για τον κίνδυνο εκμετάλλευσης μεταναστών ως φθηνού εργατικού δυναμικού, κάτι που μπορεί να γεννήσει αντιρωσικά αισθήματα και εστίες έντασης.

Όπως ανέφερε, η διατήρηση της ενότητας δεν συνεπάγεται «συγχώνευση των θρησκειών ή θόλωση των δογματικών διαφορών», αλλά κοινή στάση στον δημόσιο βίο, με ξεκάθαρη απόρριψη όσων «επιδιώκουν να σπείρουν διχόνοια και να στρέψουν τους ανθρώπους τον έναν εναντίον του άλλου».

Ιστορική επιλογή ειρήνης

«Η αρμονία μεταξύ Ορθοδόξων και Μουσουλμάνων, καθώς και των εκπροσώπων άλλων θρησκειών, δεν είναι ζήτημα βραχυπρόθεσμης πολιτικής, αλλά ιστορική επιλογή για τη Ρωσία», τόνισε ο Πατριάρχης κ.κ. Κύριλλος. Και προειδοποίησε: «χωρίς αρμονία θα υπάρξει πόλεμος – σε καθημερινό επίπεδο, στις αγορές, ακόμη και πέρα από τις συναθροίσεις ανθρώπων διαφορετικών θρησκειών και πολιτισμών».

Κλείνοντας την ομιλία του, κάλεσε ολόκληρη την Εκκλησία να αντιμετωπίσει «με απόλυτη σοβαρότητα αυτή τη νέα πρόκληση» και υπογράμμισε ότι «τίποτε δεν θα αποτελέσει τόσο μεγάλο κίνδυνο για τη χώρα μας, για την ακεραιότητά της και για τη διατήρηση της ταυτότητάς της, όσο η ανάπτυξη διαθρησκειακών και διεθνοτικών συγκρούσεων».

«Το καθήκον μας είναι να κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν ώστε τέτοιες συγκρούσεις να μην ανακύψουν ποτέ στη Ρωσία», κατέληξε, επισημαίνοντας ότι, εφόσον προκύψουν εντάσεις, τόσο το κράτος όσο και οι θρησκευτικές κοινότητες οφείλουν να επιδείξουν τη δύναμη και την ικανότητα να υπηρετήσουν αποτελεσματικά την ειρήνη και την κοινωνική αρμονία.

